

que modo perpetuò instauratas? quasi Aegyptus illis proprium solum non fuerit. non in sermonem inanem spero me nunc incidisse, de balsamo inceptum: de quo non pauca uobiscum loquiam diu desideravi, quæ si vobis nunc grata fore putarem, libenter proponerem. ABDEL. Gratam nobis rem facies si hæc de re disputationem aliquam promoueris: ex qua plurimum emolumenti pro tua doctrina, atque humanitate nos esse consecuturos speramus, proinde quicquid est, quod à nobis scire velis, nunc in medium profer. ALPIN. Multum vobis pro hac re debeo, veterumque Aegyptiorum sapientiam & humanitatem agnosco. Verum ne longius verbis rem producam, de balsami planta, succo, fructibus, lignis nunc uobiscum disputare desidero, quando ego hæc nus scriptorum uarietate anceps, ac dubius fuerim. ABDACH. Neminem Aegyptiorum, uel Arabum esse nunc arbitror nostro Abdella in re plantaria magis uersatum: pluribus iisdem plantis ab eo cum hic, tum alibi inspectis, ac omni studio obseruatis, sed ut de hac re clarius differamus, in capita redigere te oportet, de quibus sit sigillatim disserendum. Quare istæ omnia nunc in medium profer. ALPIN. Dicendum à uobis primo censeo, an balsami planta hoc tempore alicubi uiuat, quando in hoc uiridario, in quò hætenus à priscis illis temporibus usque adhuc uixit, planè exaruerit; atque non minus, an ab ea collectus succus, fructus, lignaque ad nos perferantur, uel potius una cum arbore cum æta perierint. Hæc in primis à uobis enarrari mihi cupio, quibus cognitis sigillatim de singulis agemus.

*An balsami planta, eiusque succus, fructus ac uirga nunc
reperiantur, & in quibus locis proueniant.*

Cap. 11.

ABDEL L A.

QVAMPLURES balsami arbores in multis Arabiæ locis nunc uiuere, quarum succus, fructus, ac uirga huc ad nos à multis asportantur, certissimum est. Neque id Aegyptios, Syros, Turcas, & aliarum nationum homines multos, Arabiæ loca peragrantes latet, quinimmo om-

D E B A L S A M O

nes annis singulis Mechem, & Medinam primarias Arabiae foel-
cis vrbes, peregrinationis gratia adeuntes, quantus in illis locis sit
ex arbore balsami proventus, planè fateri possunt. Nam Mechem
hinc euntibus, & ad uillam quandam Bedrunia ab his vocatam,
quæ distat ab urbe Cayri spacio dierum quindecim, accedenti-
bus, mons pergradis, arenosus propè eam villam positus continuò
conspicitur, balsami innumeris arbusculis refertus, quas ibi Mahe-
metis miraculo ortas nostrorum multis suatum est; Sed utcumque
ibi natæ fuerint, nobis id sufficiet, omnes ea loca quotannis pera-
grantes, innumeras ibi viuere comperisse; idque à quamplurimis
huiusce urbis incolis, qui olim, & proximo etiam elapso anno ea
loca peragrarunt, audire, atque uerum esse scire poteris. Multis
quoque rationibus hæc ueritas tibi à me persuaderi posset, sed si
huius uiridarij balsamis olim multis refertissimi terram aliquando
olfeceris, balsami etiam nunc suauissimum odorem redolere sen-
ties, bisque, vel ter tantum, Sol suum peragrauit orbem, postquam
hæ plantæ custodum negligentia periire. At quid taces Abda-
chim, quem millies hie te illas inspexisse certo scio? vel cur me
Italo Medico incredulo ueritatem hanc suadentem minimè adiu-
uas? **A B D A C H.** Quid? An hunc nostrum sodalem medi-
cum, multos annos hic moratum, plantarumque omnium studio-
sum, hanc ueritatem ignorasse dubitas? Ego certè balsami plantas
innumeras diuersis temporibus ex Arabia aduectas, hicque infi-
tas vixisse, certo scio, quas multi etiam alij Cayri incolæ inspe-
runt. **A L P I N V S.** Nephas esse, ac inurbanum putarim, tan-
torum medicorum testimonio non moueri, qui præter herba-
rum peritiam, in qua illustres apud plerosque Aegyptios habi-
ti sunt, una cum balsamo in eadem terra nati, uixerunt. Sed,
ut ingenuè fatear, quamquam ego cum uiris in medicina cla-
rissimis planè sentiam, huiusque rei ueritatem omnino cogno-
scam, tamen hæc ueritas non adeò usquequaque mihi satisfacit,
ut possim alijs permultis Italiae, aliorumque Europæ lo-
corum medicis, atque pharmacopolis incredulis hoc, ut cupe-
rem, persuadere, qui absolutè affirmant, balsami plantam nulli-
bi hoc tempore reperiri, eamque planè periisse, ex quo succum,
fructus, & uirgas hinc in Italiam asportatas falsas etiam esse sta-
tuunt. Atque priscis sæculis, cum balsamum tantum in Aegypto
& Iudæa uixisse Dioscorides ac alij prodiderint, quibus in locis
nunc

nunc eam plantam cum amplius uiuere nemo referat, planè omnibus in locis perijsse colligunt. Quam sententiam ipsi perniciosissimè defendunt, neque omnino carere uidentur argumentis, quibus proprium errorem tueantur. ABDEL. Quomodo quæso istud esse potest? tantos ne medicos, doctissimosq; herbarum professores ita obcæcatos esse, qui non viderint, neque cognouerint, balsami plantas neutiquam in suo nativo solo perijsse? Quod autem Aegyptium, ac Iudaicum falso Dioscorides, atque alij crediderint, ex me paulo post, cognosces. Neque optimi illi sunt philosophi, qui ita facile vegetabilium species, quæ iuxta philosophorum placita perpetuè existunt, tolli omnino posse, putent: Cælo etenim nullis causis ad generationem facientibus nunc destituto, terraque ac cæteris alijs elementis eodem modo nunc, vt olim, se habentibus, cur terram easdem nunc ferre plantas, vt olim faciebat, non posse dicemus? Graue tibi non sit, quæso, illos, qui balsamum perijsse affirmant, mihi referre, & quibus etiam rationibus in tam falsam opinionem uenerint, explicare. ALPIN. Parum interesse arbitror, te hosce homines nominatim cognoscere, sed ipsorum potius rationes audire, quibus negant hoc tempore balsami arbores, atque ipsarum succum, fructus, & virgas apud nos inueniri, id vero inceptæ disputationi sat erit. Horum siquidem non pauci existunt, qui non modo ad nos in Italiam prædicta uera comportari negent, sed arbores quoque, è quibus illa colliguntur, prorsus perijsse prædicent. Quam sententiam ualde auxere Amatus Lusitanus Medicus in alijs non spernendus, & Nicolaus Monardus Hispanus, qui Syriacum atque Aegyptiacum balsamum perijsse affirmantes, aliud genus balsami in Occidentalibus Indijs nasci, prodiderunt: Balsamumque à Dioscoride, Theophrasto, Plinio, ac a multis alijs herbarum antiquis scriptoribus celebratum, ac descriptum, eò affirmant perijsse, quod prædictorum antiquorum scriptorum testimonio constet, olim duobus tantum Iudeæ viridarijs concessum fuisse, vt inter ceteros Plin. & Theoph. testantur, postea verò quam Iudea à Ptolemæo primo Rege Aegypti, ac à Vespasiano deuastata est, balsamum in vallem Hiericum appellatam transplantatum fuisse, ibique vixisse Iustino, Strabone, Solinoque Polysthore id affirmantibus, statuunt. Et ab Artaxerse Persarum rege primo, ac mox à Romanis Adriano Cæsare rursum tota ea regione bello euerfa, prorsus balsami plantam perijsse. Tandemque

DE BALSAMO

in Aegypto paucas hoc in uiridario adseruatas vixisse. Quo in loco non tantum priscis saeculis balsamum vixit, sed multo etiam postea, quasi ad haec usque tempora plantam hanc hic conseruatam fuisse asserunt. Nunc uero, à multis, qui hoc tempore Aegyptum peragrarunt, hic quoque demum eam aruisse, confirmatur. Qua hic extincta, cum Dioscorides, alijque in Iudea tantum, & Aegypto balsamum uixisse prodiderint, cui dubium erit, nusquam gentium eam amplius inueniri posse? Ex quo succum, fructus, uirgas, pro uero opobalsamo, carpobalsamo, & xilobalsamo, ab Aegypto, uel Syria in Italiam asportata, uera esse quo pacto affirmabimus. Merito igitur haec omnia falsa nos affirmasse uidemur. Hincque tanta incredulitas, ac pertinacia inuasit eorum animos, ut potius in erroribus perseverare, ueraque sibi ipsis oblata reiicere, quam opinionem mutare uelint. A B D E L. Vix me continere potui, quin susceptum tuum sermonem interromperem, usque adeo animum aduersus illos concitasti meum, nullis rationibus, sed meris nugis balsami omnes plantas periisse, opobalsamumque etiam, carpobalsamum, & xilobalsamum apud nos inuentum falsum esse asserentes, ut tanta illorum impudentia excitus, quasi quid loquar nesciam: ac ne differam illis respondere, dico, ac edico tibi, balsami frutices neque etiam in Aegypto plane periisse, dici posse, quando saepe iussu praefecti Cayri, quem Belsa appellant, plantae multae ex foelici Arabia delatae in isto uiridario inferantur. Et nunc uix tertius agitur annus, cum Messinoris per id temporis Aegypti praefecti iussu, quadraginta è Mecha aduectae, hic insertae fuerunt; quae tamen cum per annum uiixerint, rursus custodum negligentia periere; quae facile etiam denuo renouari possunt. In Arabia uero multis locis innumerae propemodum magno cum illiusce gentis lucro, aluntur: neque satis diu est, quod apud Arabes utilitas, & lucrum hoc cognoscitur; etenim opobalsami quantitas multa in Orientis loca comportatur, quibus in locis eum succum in summo pretio esse, multi ex Arabibus, nunc Cayrum habitantibus, narrant. Cuius succi lucro ab ijs cognito omnes certatim multos balsami frutices ex arenosis, montuosisque locis, in morbida uiridaria transferre conantur. Quamobrem ibi innumera pulcherrima balsameta cernuntur. Lege tamen ijs populis interdictum est, ne praeter fiscum quis eam plantam ferere queat, neque succum, uel flores, uel ramulos, uel fructus sine publi-

co mandato quis capiat. Idemque ibi de balsami arboribus, atque hic de cassijs solutiuis accidit. Solet etenim hic alicui cassiarum negotium locari, & ideo non licet quemquam cassiam ex arbore capere, vendere, emere, aut emptam aliquo deferre. Quod itidem de balsamo in Arabia locis observari, ex Arabum relatione planè constat. At quid illi Aegyptiarum ac Arabicarum plantarum ignari herbarij dicēt, duobus ne tantum locis, quippè Aegypto ac Syria balsamum olim (Dioscoride, Theophrasto, Plinio, Iustinoque id docentibus) concessum fuisse? quasi aliorum antiquorum scriptorum testimonio non constet, in pluribus alijs etiam locis olim huiusmodi plantam vixisse: nonne Diodorus Siculus 2. historiarum libro, in quadam Valle Arabiae balsamum nasci, & non alibi memoriae prodidit? Constantinus vero in lib. de gradib. ait, nasci in India; & Ioseph etiam in lib. 8. de antiq. Iudaicis, Sabam Reginam balsami plantam ex Arabia in Iudeam tulisse, Salomonique eam dono dedisse, ex qua ibi aliæ postea plantæ propagatæ fuere: & Strabo in lib. suæ Geograph. 16. hæc scripsit: His proxima est foelicissima Sabeorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos thus & myrrha, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum, & alia quædam herbula valde odorata: Necnon & Pausanias idem in lib. 9. his verbis confirmavit, dicens: De viperis vero ijs, quæ in Arabia inter balsami arbores versantur, diuersum quidem accepi. Id huiusmodi est. Sunt balsami arbores ex, quæ mirthi stirpis magnitudine. Folia illis, qualia herbæ amaraco. Theophrastus vero in Asia etiam nasci prodidit. Incolæ quoque Basiliæ montis Libani, olim Alexi Grecis imperante, in quodam loco illius montis Solis ortui exposito balsami plantas non paucas, è quibus tantum opobalsami suscipiebatur, quantum in Aegypto hic colligi consuetum fuerat, diu vixisse narrant. Ex quibus certe sciri potest, olim non solum Aegyptum ac Iudeam, sed etiam foelicè Arabiā, & alia loca balsamū aluisse atq; habuisse. Quæ veritas etiam ex ipsomet Dioscoride confirmari videtur, scribente, carpo balsamū, idest balsami fructus suo tēpore adulterari seminibus hyperici similibus, ex Petra oppido delatis. ex quo certo colligitur balsami plantam alibi quàm in Aegypto viuere, atque semina producere. Præterea verum quoque hoc esse ex me audies, non in Aegyptum ex Iudea, vt aliqui somniarunt, ipsum venisse, sed ex Foelici Arabia semper fuisse delatum: Aegyptiumque solum ve-

D. B V B A L I S A I M O

luti neque Iudaicum, nunquam proprium, ac natum ei fuisse, in
 his locis balsamum perpetuò peregrinam plantam extitisse haud
 leue inditium est, eam ubique viridaria tantum aluisse, in ipsisque
 tantum vixisse, ut Theophrastus, Plinius, Strabo, ac Solinus me-
 minerunt. Plinius enim hoc hisce verbis significauit, dicens :
 » Sed omnibus odoribus præfertur balsamum uni terræ Iudææ con-
 » cessam quondam duobus tantum in hortis, vtroque regio, altero
 » iugerum viginti non amplius, altero pauciorum. Theophrastus
 » vero hæc dixit : Balsamum in Valle Syriæ prouenit. Eius arbu-
 » sta duo tantum affirmant, alterum viginti iugerum, alterum multo
 » minus : & Strabo de balsamo vallis Hierici, hæc etiam memoriæ
 » tradidit : Vbi & regia est, & balsami viridarium, quæ arbor aro-
 » matica est, & fruticosa, Cytiso & Terebintho persimilis. Quid
 » nonne omnes observant plantas peregrinas in viridarijs tantum
 » ali, ac custodiri, quædam verò ex patrijs tametsi etiam in viridarijs
 » aliquando feruntur, nihilominus multa alia loca inculta, sylvestria-
 » que iisdem sponte natis non carere observantur? At peregrinæ in
 » viridarijs tantum magno studio, ac diligentia aluntur & conser-
 » uantur; quod in incultis, sylvestribusque locis sponte nasci, neuti-
 » quam conspici solent. Hic vero balsami plantam perpetuò ad-
 » uenam, vel peregrinam fuisse, & perpetuò ex Fœlicis Arabiæ lo-
 » cis aduectam, plures vnâ nobiscum Cayrum nunc habitantes cer-
 » ta fide confirmare poterunt, qui omnes, plantas balsami, quas
 » hætenus hoc habuit viridarium, exinde comportatas fuisse va-
 » riijs temporibus obseruauerunt. Multoque labore, ac custodum di-
 » ligentia vixisse, facileque ex leuissima etiam causa aruisse, quibus
 » arefactis alias rursus ab illis locis extractas, hic insertas renoua-
 » tasque; & hoc modo alternatis vicibus balsamum in hoc uirida-
 » rio hætenus conseruatum fuisse. Nemo plantas tanto labore ac
 » diligentia in uiridarijs adseruatas patrias dicet, quando patriæ
 » ubique sponte nascantur, crescant, ac nullo labore in proprijs lo-
 » cis uiuant. Ex quibus nos planè certi esse debemus, balsamum
 » nunquam Aegyptijs ac Syris patrium fuisse, cum in uiridarijs ibi
 » multa diligentia, ac cura semper fuerit custoditum: quod tamen
 » de Arabia Fœlici, cum balsamum ibi perpetuò uiuat, minimè ui-
 » detur dicendum, nullibi etenim nunc; quod sciam, huiusmodi
 » planta, nisi Fœlici tantum Arabiæ concessa, reperitur. Quam
 » regionem Diodori Siculi, Strabonis, Pausaniæque testimonio,

vt

ut nuper dictum est, constat balsami olim feracem fuisse, quæ eodem modo etiam nunc innumeras eius plantas sponte natas alit. Quam balsami fertilitatem omnes Aegyptij, atque aliarum nationum homines annis singulis Mecham Felicis Arabiæ urbem ad euntes, ueram planè esse confirmant. Copiamque ibi opobalsami insignem annis singulis colligi, fructuumque non minus, & uirgarum (cum balsami frutices sæpe quotannis putent) quæ ad uarias orbis partes uendenda ab his demandatur. ABDACH. At istæc uera esse concedentes, dicent, quam pro balsamo tu, atque nostri Felicem Arabiam nunc alere inquit, non esse balsamum, sed aliam plantam. ALPIN. Notæ huius plantæ ab antiquis scriptoribus descriptæ ac memoriæ traditæ, istud recte docere poterunt. Nam omnes conuenisse uidentur, (ut ex te spero me magis distincte cogniturum) balsami plantam fruticem esse, non admodum magnum, folijs rutæ proximis, perpetuò virentibus, atque ex stipitis cortice scarificato liquorem in primis album oleo similem, eximio, acutoque odore præditum, manare. ABDACH. Millies tecum Abdella fruticem hunc ex Alpino descriptum me inspexisse in hoc viridario scio. Verum qui huiusce plantæ notas quærit, quibus nam hominibus magis credere debet, Italis ne, an nobis Aegyptijs, qui vnà cum balsamo in hac ciuitate hætenus uiximus, eamque arborem sæpius in hoc viridario inspeximus? Nemo certe ita fatuus erit, qui hac de re uobis, quàm nobis libentius credere, ac fidere maluerit. Hanc uerò plantam pro uera arbore, quæ ab antiquis balsamus appellata est, & in posterum memoriæ prodita, nostri omnes Arabes hucusque constantissime habuerunt, Aliamque pro balsamo ab alijs monstratam nemo nostrum uisum offendit, uel uidit, uel aliquem uidisse vnquam audiuit. His addo nomen huiusce plantæ, quod est Balestan à nostris ei fuisse impositum, à quo & Græci βάλσαμον litteræ carentes, in u, mutata, βαλσαμον dixere, atque ab ipsis Latini Balsamum. Cur igitur Italis magis, quàm nostratibus de hac planta credendum erit quando à nostris & Itali, & Græci, uel nomen ipsius plantæ acceptum, didicerint. Quapropter Balsami cognitionem à Dioscoride, Theophrasto, atque ab alijs antiquis scriptoribus minimè petendam iudico, sed ab Aegyptijs & Arabibus, qui loca, in quibus balsami plantæ omnium consensu olim uixerunt, habitant. Si Aegyptij Arabes, Syri, atque alii om-

D E B A L S A M O

nes Arabica lingua utentes medici citra ullam difficultatem talem fruticem nunc in Foelicis Arabiae locis cultis, atque incultis, domesticis, atque sylvestribus nascentem, tanquam verum balsamum recipiunt, eodemque tum succo, tum fructibus, tum uirgis, pro uero opobalsamo, carpobalsamo, & xilobalsamo, nemine ipsorum hesitante, ad componenda medicamenta, utuntur: Cur Itali etiam, atque alij aliarum nationum medici ab illis, qui magis quam nostri sunt in ea cognitione, eoque usu, exercitati, ac docti, idem facere recusant? Certe indignum facinus est, uos hanc ueritatem non fateri, sed potius, quo minus à multis ea dignoscatur, operam dare. **A L P I N.** Hæc doctissime à uobis prodita fuisse arbitror, ueruntamen quoniam cum medicis, pharmacopolisque incredulis disputatio agitur, quaeso si quid aliud apud uos utique sit, quod hanc ueritatem ad huc etiam illustrare possit, ne uos me istud quoque docere, pigeat, ut postea quam ego in patriam, Deo concedente, rediero, facilius id incredulis illis hominibus possim suadere. **A B D E L.** Cum anno à Beatissimæ Virginis partu M. D. LXXV. Petro Michaeli uiro Clarissimo, pro Serenissima Veneta Republica consulatum hic agente, Eunuchus Messir dictus, Aegypti Præfectus, Cayri ciuitatis huius quæpiam loca inuiferet, huncque præsertim locum el Mattharia nuncupatum deuotionis gratia (quando hanc in proximam domunculam olim Beatissimam Virginem cum puero filio Herodis iram fugiendo se recepisse, multosque annos in ea mansisse omnes Aegyptij opinentur, atque ob id hunc locum in summa habeant ueneratione) singulis hebdomadis die Veneris, sacrum, uenerandumque hunc locum uisitans, uiridarium hoc proxime positum aliquando animi gratia ingressus, uidit omnes balsami plantas custodum negligentia aruisse; qua re commotus, ut è Mecha quadraginta plantæ afferrentur curauit, eamque operam cuidam militum, ac peregrinorum duci, Mecham singulis annis deuotionis gratia proficiscentium, Haly Bei nomine locauit; qui mihi admodum domesticus; atque familiaris fuerat, eumque sæpe ex renum calculo pessime ægrotantem inuiseram, ac curaueram; plantasque illas quadraginta præcisis ramis detulit, quæ in consueto huius uiridarij loco insertæ fuerunt, dumque sererentur, ego unà cum Paulo Mariano eo tempore pro Gallorum Rege Consule medicinæ quoque causa mihi familiari, atque cum multis etiam Cayrinis

Cayrinis medicis in re plantaria valde exercitatis interfui. Ex ipso autem Haly Bei Cayrum reuerso veri opobalsami binas vntias dono habui, atque ab alio, qui post hunc illud iter confecerat vntias tres. Horrem Bei alius Carauanæ peregrinorum dux meus amicissimus, cuius in domo sæpe tum ipsius, tum aliorum causa medicinam feceram, peregre anno M. D. LXXX. Mecham profectus, atque sic à me rogatus, attulit multa semina, & ramulos eximium odorem spirantes, atque multum opobalsami à Seriph Mechè partim acceptum, cuius modicam portionem dono dedit Francisco Priolo, tunc temporis Cayri pro Veneta Natione Consule Clarissimo, & partim ab ijs, quibus balsami negotium locatum est, emptum. Postmodum Scander quidam & ipse dux militum, Medinam Fœlicis Arabiæ urbem pro prætore à Bassa missus, mihi non minus quàm alij, medicinæ causa familiaris, atque etiam quia ex Insula Zacyntho à Segurorum familia ortum duxerat, balsami recentes ramos, fructus, ac succum misit, ac per literas sua manu scriptas, significauit proprijs manibus ibi ea collegisse, quæ omnia apud me adhuc asservantur. Omnes prædicti nobiles Turcæ uno ore affirmant, propè Mecham & Medinam, in montibus, planis, cultis, atque incultis locis innumeras balsami plantas sponte natas spectari, plurimasque etiam in arenosis, sterilibusque locis, quæ tamen vel nihil, vel minimum succi producebant. Multa tamen semina ferunt, quorum multa copia ad nos quoque vendenda mittitur. Quales sunt in monte arenoso apud Bedruniam Villam posito. Nihil hæc, atque aliæ in arenosis, sterilibusque locis viuentes opobalsami ferunt, ideo incolæ eas excerpunt, atque pingui in solo inferunt, fœcundissimasque reddere student. Addunt, apud omnes Arabes veterum memorijs constare, passim in pluribus Fœlicis Arabiæ locis innumeras sponte nascentes, atque crescentes balsami plantas perpetuò vixisse, nunquamque illa loca ijs caruisse. Non multum temporis tamen esse, ex quo plurimi eas colere lucri causa cæperunt, cum scilicet opobalsami facultas ac vires ad quam plurimas Orientis regiones concesserint. Narrant adhuc iidem omnes Arabes, vti balsami succo, fructibus, ac virgis ad componenda ipsorum omnia medicamenta, atque ad alios medicinæ usus, quæ eadem planè existunt, quibus Aegyptij Syri ad usum nunc recipiunt, quæque à vobis uaria in Europæ loca hinc aduecta, negliguntur, atque reiiciuntur, falsaque eorum

multi

DE BALSAMO

multi (te auctore) pertinaciter, ac inutiliter esse disputant . AL-
PIN. Ex his, quæ te uera dixisse arbitror, me non parum pudet,
quod cum illis tot annos in tanto errore permanferim . quem ex
te nunc probè cognouisse fateor . Cupio igitur plantam hanc suis
notis à te quoque describi, in quam attollatur magnitudinem, qua
libusque floribus, & fructibus obseruata a uobis sit, quo pacto que
etiam ab ea planta opobalsamum distillet, sponte ne, an, ut multi
dixere, arte potius elicatum . ABDACH. Hic nullas, quas ego
uiderim crescere, flores, uel semina tulisse unquam spectare po-
tui, etsi succus interim paucus à cortice stipitis scarificato aliquan-
do distillauerit. Verum hac de re Abdellam audiamus, qui hæc ex-
ploratus, & reliqua docebit . Interimque dum loquimur, man-
des uelim mancipio tuo, ut nobis hic è domo huiusce plantæ icho-
nem, quæ apud te est, deferat, ut Alpinus noster ueram Balsami
Ichonem uideat . ABDEL. Recte mones, libenterque faciam.
ALPIN. Ego uero utrique uestrum multas hac de causâ gra-
tias referam. Mihi que istuc acceptissimum semper erit.

*Planta, quæ ab antiquis Arabia medicis Balesan, à Grecis
Βάλαμον, & à Latinis Balsamum uocabatur, fructuum,
succiq; descriptio. Cap. III.*

A B D E L L A.

BALSAMVM arbusculum est, quod crescit ad alti-
tudinem hanne; uel ligustri, uel cytisi, folia paucissi-
ma gerens rutæ proxima, non tamen iis candidiora,
ut Diosc. docuerat, sed potius colore uiridi subalbido,
perpetuòque uirentia . Eius lignum gummosum lenæque appa-
ret, colore exterius subrubro, cuius ramuli eodem colore conspi-
cui sunt longi, recti, graciles, paucis foliis inordinatim referti, fo-
liaque simul terna, aut quina, aut septena alæ adnata, aliquo pa-
cto etiam lenthisci foliorum æmula . sunt ramuli odorati gummo-
si, digitisque contrectati eis tenaciter adherentes . Flores fert par-
uos, albos, acaciæ proximos, ternos singulis alis appensos, quasi
in umbellæ forma, summe odoratos, à quibus semina promanant,
flaua, folliculis nigris subrubescens contenta, ualde odorata,
intusque